

Handläggare
Kristofer Wallin
Telefon: 08-50833621**Till**
Utbildningsnämnden
2013-08-22

Pedagogiska metoder i förskolan

Svar på skrivelse från Marina Gunnmo Grönros (V) och Edith Ringmar (V)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Marina Gunnmo Grönros och Edith Ringmar (v) om pedagogiska metoder i förskolan.

Anders Carstorp
UtbildningsdirektörJohanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Avdelningschef

Sammanfattning

Marina Gunnmo Grönros (V) och Edith Ringmar (V) har den 14 mars 2013 ställt en skrivelse till utbildningsnämnden om pedagogiska metoder i förskolan. I skrivelsen ställs frågor om nämndens tillsyn av den Ideella Föreningen Albatrossens förskolor (nedan kallad Föreningen).

Föreningens samtliga förskolor har varit föremål för tillsyn. Även om vissa brister har uppmärksamats i Föreningens förskolor bedömer förvaltningen att verksamheten inte bedrivs i strid mot skollagens grundläggande värderingar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens tillhandahållaravdelning.

Bakgrund

Marina Gunnmo Grönros (V) och Edith Ringmar (V) har den 14 mars 2013 ställt en skrivelse till utbildningsnämnden om pedagogiska metoder i förskolan. I skrivelsen ställs frågor om nämndens tillsyn av den Ideella Föreningen Albatrossens förskolor.

I skrivelsen ställs följande frågor:

1. På vilket sätt granskar förskoleinspektörerna de pedagogiska metoderna på förskolorna?
2. Vilka kommentarer har utbildningsförvaltningen om Expressens artiklar, vilka tyder på att man i praktiken inte lämnat applied scholastics-pedagogiken?
3. På vilket sätt, förutom det skriftliga beslutet att lämna applied scholastics-pedagogiken till förmån för traditionell förskolepedagogik, har förskolornas visat att de genomfört en ändrad pedagogisk inriktning i praktiken? Frågor som kan belysa situationen är till exempel om och hur personalen fortbildats i traditionell förskolepedagogik, om personalen har handledning på grund av nytt pedagogiskt arbetssätt och om föräldrar med barn på förskolorna har fått information om den nya pedagogiken?
4. Har avslöjandena föranlett ändringar av förskoleinspektörernas arbetssätt vid granskning av pedagogiska metoder och inriktning i förskolor?
5. Kommer Albatrossens fem förskolor att inspekteras på nytt och med djupare metoder?
6. Hur ser banden mellan förskolornas ägare och scientologrörelsen ut?
7. Vilka krav ställs på de förskolor och skolor som har en religiös inriktning?
8. Kommer förskolorna att uteslutas från den gemensamma kön?

Förvaltningens synpunkter

Godkännande

Enligt skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de

föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eller eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas (2 kap. 5 § skollagen).

Denna bestämmelse innebär att det är öppet för alla enskilda oavsett företagsform, religiös eller ideologisk tillhörighet att ansöka om godkännande. De formella grunder som ska uppfyllas för ett godkännande är det som anges i 2 kap. 5 § skollagen.

Utbildningsnämnden har den 16 juni 2011 fastställt riktlinjer som redovisar och förtydligar skollagen och beskriver de rutiner som gäller för godkännande och bidrag för fristående förskola i staden. Huvudmän som godkänts att enligt skollagen bedriva fristående förskola i Stockholm ska följa dessa riktlinjer. För bedrivande av fristående förskola ska också all annan tillämplig lagstiftning följas.

Konfessionella inslag

I regeringens proposition 2009/10:165, Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, del 1, sidorna 224 – 228 finns beskrivet vad som gäller för förskolor med konfessionell inriktning. En förskolas utbildning får ha en konfessionell inriktning medan förskolans undervisning (de målstyrda processer som under ledning av förskollärare syftar till utveckling och lärande) ska vara icke-konfessionell (1 kap. 7 § skollagen).

Förarbetet till den nya skollagen är tydligt och skollagens bestämmelser innebär en rätt att bedriva en utbildning i förskola med konfessionella inslag. Att det finns en avsikt att ha en konfessionell inriktning bör, enligt lagens förarbeten, anges i ansökan om godkännande.

Konfessionella inslag får inte strida mot skollagens värdegrund eller skollagens bestämmelser vilket också innebär att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen) och följa vad som anges i förskolans läroplan (Lpfö98).

Vandelsprövning

Den prövning som nämnden gör av de personer som står bakom rättssubjektet (företaget eller näringsidkare) i samband med en ansökan är en så kallad vandelsprövning. Denna innebär

exempelvis kontroll av brottsregister, skattemyndighet och liknande.

Föreningsfrihet

Med hänvisning till vad som gäller för föreningsfriheten och att det allmänna inte får tvinga någon att ge till känna sin politiska, religiösa eller kulturella åskådning görs ingen efterforskning av enskilda personers tro, livsåskådning eller föreningstillhörighet.

Däremot provas i den intervju som genomförs med de personer som står bakom ansökan hur dessa personer ställer sig till skollagens värdegrund och de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Anger en ansökan att en särskild pedagogisk modell ska användas eller att konfessionella inslag ska ingå i verksamheten ställs frågor om detta i relation till skollagens krav.

Detta innebär att förvaltningen i det aktuella fallet inte ställer formella frågor om eventuell koppling mellan huvudmannen och scientologrörelsen.

Tillsyn

En likvärdig tillsyn genomförs av alla fristående förskolor och verksamheterna granskas utifrån skollagens bestämmelser och vad som föreskrivs i förskolans läroplan (Lpfö 98).

Samtidigt anser förvaltningen att en tillsyn ska påverkas av en risk- och väsentlighetsanalys. En risk- och väsentlighetsanalys innebär att en tillsyn kan genomföras mer noggrant i de fall då det finns uppgifter om en förskola som kan tyda på brister i dess verksamhet.

Exempel på uppgifter som kan tyda på brister i en verksamhet är låg förskollärtäthet, hög personalomsättning och oklara interna styrdokument. Förvaltningen genomför också en noggrannare och mer frekvent tillsyn av de förskolor där det tidigare konstaterats brister.

Förvaltningens risk- och väsentlighetsanalys innebär att förnyade tillsynsinspektioner av Föreningens förskolor kommer att genomföras tidigare än vad som gäller för de förskolor där inga eller obetydliga brister uppmärksammats.

Tillsynsinspektioner av Föreningens förskolor

Föreningen har tidigare haft en officiell koppling till studietekniken Applied Scholastics som utarbetats av L Ron Hubbard. Enligt Föreningen praktiseras inte Applied Scholastics numera i Föreningens förskolor.

Förvaltningen har genomfört ett flertal tillsynsinspektioner av Föreningens förskolor under en följd av år. Vid dessa inspektioner har brister uppmärksammats, i vissa fall allvarliga, men inte vid något tillfälle har det funnits någon brist som förvaltningen kunna koppla till studietekniken Applied Scholastics.

Förvaltningen har genomfört uppföljande tillsynsinspektioner av Föreningens samtliga förskolor under våren 2013. Förvaltningens samlade bedömning är att förskolornas kvalitet förbättrats och för de flesta av Föreningens förskolor gäller att tidigare tillsynsbeslut skrivits av.

I massmedia har det framförts olika åsikter och ”avslöjanden” gällande Föreningens förskolor. Förvaltningen tar inte ställning i frågan om eventuell koppling till scientologrörelsen. Med hänvisning till nämndens definierade tillsynsansvar och vad som ingår i nämndens tillsynsuppdrag kan förvaltningen konstatera att det vid förvaltningens samtliga tillsynsinspektioner inte framkommit pedagogiska inslag i förskolorna som strider mot skollagens värdegrund.

Tillsyn av idéburen verksamhet

Det är i detta sammanhang viktigt att poängtera att förvaltningen i samband med den tillsyn som genomförs ofta möter verksamheter och verksamhetsinslag som har sin grund i särskild pedagogik, ideologi eller religion. Vid tillsynen granskas dessa verksamheter och inslag utifrån gällande författningar det vill säga tillsynen prövar om verksamheten följer, eller strider mot, vad skollagen eller förskolans läroplan föreskriver.

Förvaltningen tar därmed inte ställning till en särskild pedagogisk skola eller en viss religiös inriktning utom i de fall då denna uppenbart strider mot gällande författningar.

Stadens gemensamma kö

Stadens gemensamma kö är öppen för alla av staden godkända fristående förskolor som vill ansluta sig till den. Det finns därför ingen grund för att utesluta Föreningen från den gemensamma

kön. Om staden önskar begränsa möjligheten för förskolor att använda sig av den gemensamma kön är det fullt möjligt att göra så. Begränsningarna måste i så fall grundas på objektiva och relevanta kriterier. Förvaltningen kan inte identifiera några sådana kriterier som är möjliga att använda för att utesluta Föreningen från den gemensamma kön.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Marina Gunnmo Grönros (V) och Edith Ringmar (V) om pedagogiska metoder i förskolan.

Bilaga

Skrivelse om pedagogiska metoder i förskolan